

Model 3D Fortu Kościuszko po rewitalizacji Bastionów I-III

2026-01-15

Na zlecenie Zarządu Budynków Komunalnych w Krakowie powstał model 3D Bastionów I-III Fortu nr 2 „Kościuszko”, który przedstawia aktualny stan Bastionów I-III po zakończonej rewitalizacji.

Obiekt, będący częścią Twierdzy Kraków, został udokumentowany cyfrowo, aby pokazać efekty wieloletnich prac prowadzonych na zlecenie ZBK. Model pozwala zobaczyć układ bastionów, kaponier i hangarów oraz nową organizację przestrzeni parkowej u podnóża Kopca Kościuszki, jednego z symboli miasta.

Historia bastionów i zakres rewitalizacji

Bastiony I-III Fortu nr 2 Kościuszko przez dziesięciolecia pozostawały zaniedbane i niedostępne. Ich struktury uległy zniszczeniu po II wojnie światowej. Kaponiere zostały częściowo wysadzone przez wycofujące się wojska niemieckie w styczniu 1945 r., a później rozpoczęto planową rozbiórkę bastionów, odzyskując cegłę do innych inwestycji

Celem projektu zrealizowanego przez Zarząd Budynków Komunalnych w Krakowie, pod nadzorem Miejskiego Konserwatora Zabytków było przywrócenie wartości zdegradowanych po II wojnie światowej obiektów poprzez przekształcenie ich w ogólnodostępne tereny rekreacyjno-wypoczynkowe o charakterze parkowym. Inwestycja nie zakładała pełnej odbudowy bastionów, zrekonstruowano jedynie wybrane fragmenty, takie jak pomieszczenie studni oraz skazamatuowany prawy bark Bastionu II.

W trakcie prac odkryto i zabezpieczono relikty historycznych fortyfikacji, w tym kaponiere, hangary, potężny i fragmenty murów bastionów, jednocześnie uczyniając je w terenie poprzez odpowiednie oznaczenia i prace konserwatorskie. Dzięki temu uporządkowano teren u podnóża Kopca Kościuszki, jednego z symboli Krakowa, odwiedzanego przez mieszkańców i turystów, który znajduje się w obrębie obszaru wpisanego na listę Pomników Historii Rzeczypospolitej Polskiej.

Nowa przestrzeń rekreacyjna i funkcje bastionów

Zadbano o funkcjonalność przestrzeni. Powstały ścieżki zapewniające łatwy dostęp i komunikację w obrębie bastionów, zamontowano elementy małej architektury, takie jak ławki, kosze na śmieci, tablice informacyjne, stojaki na rowery, a także oświetlenie parkowe i iluminację. Zrealizowano nasadzenia roślin dobranych pod kątem wartości przyrodniczych i historycznych. Dodatkowo zainstalowano system do gromadzenia i wykorzystania wody deszczowej dla celów pielęgnacji zieleni. Teren parku wyposażono w ścieżki dydaktyczne poświęcone historii fortyfikacji i zieleni fortecznej.

Projekt przewidział również stworzenie przestrzeni o charakterze amfiteatralnym, umożliwiającą organizację wydarzeń kulturalnych: koncertów, pokazów kinowych, spektakli światło-dźwięk oraz wykorzystanie hangarów i kaponier do wystaw plenerowych. Dzięki temu zrewitalizowana przestrzeń pełni funkcje rekreacyjne, edukacyjne i kulturalne, sprzyjając integracji społecznej oraz aktywizacji

**Magiczny
Kraków**

mieszkańców.

Realizacja inwestycji jest przykładem nowoczesnych działań rewitalizacyjnych, które przywracają zdegradowane obszary miejskie do życia, czyniąc je atrakcyjnymi i bezpiecznymi dla mieszkańców oraz turystów. Bastiony I-III Fortu Kościuszko to przestrzeń żywa, łącząca dziedzictwo miasta z nowoczesnym wykorzystaniem przestrzeni publicznej.

Narzędzie edukacyjne i informacyjne

Cyfrowy model 3D jest nie tylko dokumentacją obiektu, ale także narzędziem edukacyjnym i informacyjnym. Ważną funkcją modelu trójwymiarowego jest umożliwienie odbiorcy dostrzeżenie detali fortyfikacji i lepsze zrozumienie przestrzennych relacji między poszczególnymi elementami obiektu. To narzędzie pozwala też spojrzeć na fort jako całość. Zarówno w kontekście jego historycznej funkcji, jak i współczesnego charakteru miejsca rekreacyjnego i edukacyjnego.

Doceniona inwestycja

Rewitalizacja Fortu nr 2 „Kościuszko” została szeroko doceniona - otrzymała główną nagrodę w 29. edycji Ogólnopolskiego Konkursu „Modernizacja Roku & Budowa XXI w.” oraz nagrodę w konkursie Top Inwestycje Komunalne 2025. Obiekt został również wyróżniony w 18. edycji konkursu „Kraków bez barier” za udostępnienie przestrzeni osobom z niepełnosprawnościami. Prace finansowane były ze środków Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego oraz własnych środków miasta, a ich łączny koszt wyniósł niespełna 35 mln zł.

Model 3D można zobaczyć [tutaj](#).